

IZHAJA VSAKI DAN

Člani ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamezne števe. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, St. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvd. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFANO GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo Edinost

priredi

v nedeljo, dne 9. jan. t. l. ob 3^{1/2} popol.

javen shod

v veliki dvorani Narod. doma pri sv. Ivanu.

Dnevni red:

Poročilo državnega posl. gosp. dra. Rybáča o delovanju drž. zbora in o političnem položaju.

Ker je bilo zadnje zasedanje državnega zbora zelo važno, bo tudi poročilo g. dra. poslancu veljavnost. Zato vabi podpisani odbor vse zavedne somišljenike, da se t. g. a shoda udeležijo.

Odbor pol. društva „Edinost“.

Narod. delav. organizacija

vabi na

javne shode

ki jih priredi

- a) v Škedenju, DANES dne 8. januarja 1910, ob 8. uri zvečer v dvorani „Gospodarskega društva“ v Škedenju.
- b) na Kontovelju, v nedeljo dne 9. januarja 1910 ob 4. uri popoldne v dvorani „Gospodarskega društva“.

Odbor N. D. O.

Kmetij. dr. za Trst in okol.

vabi vse okoliške vinogradnike in one, ki se zato zanimajo, na

javen shod

ki se bo vršil

v nedeljo dne 9. t. m. v Sokol. dvor. v Trstu ob 10. uri popoldne.

Dnevni red:

Pretest proti nameravanemu razširjenju vinskega davka.

Ker bi bilo z nameravanim davkom prizadeti splošni vinogradniki sami, upati je, da na ta shod pride v obilnem številu.

ODBOR KMET. DRUŽBE.

BRZOJAVNE VESTI.

Goriški deželni zbor.

GORICA 7. Početkom današnje seje je posl. Antonelli utemeljeval svoj samostalni predlog, naj se naloži deželnemu odboru, da pozove vladu, naj takoj prične in izvede gradnjo novega mosta čez Sočo pri Zagorju, in ne v več stavnih dobah.

Nato je deželni odbor vsprejel sledečo resolucijo: 1) Pozivlja se vladu, naj ne izvede zakona, ki preprečuje ponarejanja vina, in naj se v deželi imenuje še drugega kletarskega nadzornika, 2) naj vlada vpliva na ogrsko vladu, da se bo tudi tamkaj tudi strogo uporabljal zakon o ponarejanju vina;

PODLISTEK

48

IGRALEC.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENICA. Raski pisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K.

Najprej naj odpravim z babico. Drugi dan je popolnoma vse zaigrala. Tako je tudi moralo biti! Kadar tak človek stopi na to cesto, tedaj se, kakor s snežne gore v sanah, vedno hitreje in hitreje pelje. Igrala je ves dan do osmih večer. Nisem bil poleg in vem samo po pripovedovanju. Potapič je stražil pri njej v vokalzu ves dan. Poljački, ki so igro babilino vodili, so se menjali ta dan nekolikokrat. Začela je s tem, da je pognala Poljačka od prejšnjega večera, ki ga je lasala, in vzela drugega, ki pa se je pokazal še hujšega. Zapodivši tudi tega, je vzela zopet prvega, ki ni odšel in se smukal ves čas pregnanstva okoli naslonjača ter včasih pomolil k njej svojo glavo, in prišla naposled v pravi obup. Zapodeni drugi Poljaček tudi ni hotel nikakor oditi in tako se ji je postavil eden na desno, drugi na levo,

3) vlada naj podpira akcijo glede povspenjanja trgovine z vinom in sicer z dovoljevanjem tarifnih znižanj na državnih železnicah, koočeno 3) naj vlada opusti protekcionistično postopanje s pivom in naj vsaj glede piva in vina ensko tarifno postopa, ker bi sicer mnogo trpela produkcija v deželi.

Da lni zbor je predlog toliko posl. Antonelli-ja kolikor to resolucijo vsprejel soglasno.

Druga poročila podana od deželnega odbora, mej temi tudi ono radi prispevanja 200.000 K, izplačljivih v 10 letih za gradnjo obmorske ceste med Trstom in Tržičem, so bile odkazane posamičnim odlokom. Da bodo mogli odseki obdelati obilni material, je prihodaja seja določena na 12. t. m.

Bachrenreiter avstro. odposlanec v Belemgradu.

DUNAJ 7. Govori se, da bo imenovan Bachrenreiter avstro. odposlanec v Belemgradu. V srbskih krogih se pozdravlja to imenovanje z velikim zadovoljstvom, ker je napravilo njegovo posredovanje o priliki Friedjungovega procesa splošno zelo ugoden utis. Zato je gotovo, da se srbska vlada temu imenovanju ne bo zoperstavljala.

Vaško je to imenovanje zelo simptomatično in za Srbijo veliko zadovoljenje.

Rauch v Budimpešti.

ZAGREB 7. Ban Rauch se je podal v Budimpešto, odkoder odputuje na Danaj.

520 samomorov v enem letu.

DUNAJ 7. „Extrablatt.“ je objavil statistiko samomorov na Dunaju v l. 1909. Iz teh podatkov je razvidno, da si je v minulem l. vzelo življenje 374 moških in 146 žensk. Poskusov samomorov je bilo 853. Najmlajši samomorilci so bili en 12 letni, en 13 letni, dva 14 letna dečka; najstarejši, neki 87 letni stari, en nek 85 letna starša. Samomorov iz ljubezni je bilo 197, radi bolezni 185, radi bede 138, radi rodbinskih sporov 172.

Potres.

GRADEC 7. V St. Lambrehtu so čutili sinoči ob 10. uri valovit potres, ki je trajal tri sekunde in ki ga je spremljalo močno podzemsko bebenje in smeri od juga proti severu. Mnoga okna so rožljala.

Dve grški posojili.

ATENE 7. Na včerajšnji seji je finančni minister predložil zakonski načrt, ki pooblašča vladu, gda najme dve posojili, eno 150 mil. za radnje novih železnic in druge javne zgradbe, drugo pa za odpravo prisilnega kurza.

Zdravstveno stanje bivše meksikanske cesarice Charlotte.

BEROLIN 7. Iz Bruselja poročajo: Zdravstveno stanje umobolne bivše meksikanske cesarice vzbuja bojazen. V zadnjih dveh je imela ponovno hude napade, mej katerimi je v prvič po mnogih letih imenovala ime svojega nesrečnega soproga, cesarja Maksimilijana. Cesarica že več časa ne hodi na sprehod in zdravniki imajo malo nade, da bi se moglo vzpostaviti prejšnje razmerno ugodno stanje.

Kraljeva palača v Atenah deloma pogorela.

ATENE 7. Požar v kraljevi palači je izbruhnil v dnevem krilu. Po neki versiji je cgenj nastal v ed kratkega stika, po drugi versiji je prišlo goriti v kraljevi kapeli. Tlelo je gotovo vse popoldne, ali ni se tega

opazilo, ker je odsotna kraljeva rodbina in je oboje odšlo radi božičnih praznikov na dopust. Ob 10. uri zvečer so plameni švigali visoko, prihiteli so gasilci, ki so skušali lokalizirati ogenj na drugi nadstropje v nadi, da bodo tako rešili kraljeve sobane. O polnoči je bil ogenj lokaliziran in ob 2 pogašen; toda razdeano je bilo osrednje poslopje, kjer je bila dvorana za audienca. Rešili so pa dragocene trofaje, spomenike iz vojne za osvoboditev, ki so krasili dvorano. O polnoči je dospel kralj iz Tatoja z drugimi člani kraljevske rodbine. Na gašenju so se odlikovali tudi častniki. Prišli so pomagat tudi pomorščaki ruskih in angleških oklepnič, usidranih v Falernu. Šlab utis je pa napravilo, da je angleški odtelek d šel oborožen.

Poslopje ni bilo zavarovano; pohištvo je bilo pa zavarovano za 1.200.000 frankov.

ATENE 7. Na lica mesta so prišli tudi vsi ministri, angleški odposlanec in velikaška množica ljudstva. Šli so bili pogostih vaklikov simpatij za kraljevo rodbino. — Važne listine so z velikim naporom rešili, pometašji jih skozi okna, potem so jih pobrali in spravili v vojno ministerstvo. Pihal je močan veter, ki je pa na arčo kmalu ponehal in manjkalo je tudi vode. — Oba nadstropji palače so popolnoma razdejani. Škoda je ogromna.

Parnik „Baltico“ običal v pesku.

LONDON 7. Reuterjevemu biro poročajo iz Port Saide, da je parnik „Baltico“ tržasko tv. dte Geromilich & Co. v Sueškem kanalu običal v pesku pri km 12. Veliki remarkerji skušajo ladijo vzdigniti s proda.

Kitajska študijska misija.

HAMBURG 7. — Danes popoldne je dospel semkaj kitajska študijska misija. — Gostje so si ogledali več ladijedelnic. Ob 12 30 popoldne je senat priredil zajutrek v mestni hiši.

KIEL 7. — Kitajska študijska misija je danes zvečer dospel semkaj.

Govorica o potovanju kralja Petra v Petrograd.

PETROGRAD 7. — „Novoje Vremja“ beleži vest, da pride srbski kralj Peter v kratkem v Petrograd.

Naslednik Kaulbarsov v Odesi.

PETROGRAD 7. — Generalni lejtenant Sarubajev je imenovan naslednikom barona Kaulbarasa kakor gener. pov. lnik odeskega vo atkega okraja.

Boj med kitajskimi begunci in francoskimi četami.

SAIGEN (Fr. Indo-Kina), 150 kitajskih rednih vojakov, je pobegnulo na francoski teritorij. Na podlagi pogodbenih določb, so francoske oblasti zahtevale od beguncov, da oddajo orožje. Ker se se ti branili, so bili po nadem boju razpršeni. Pustili so mnogo mrtvih in ranjenih. Na strani Francozov je bil ubit en stotnik, en poročnik, en narednik in dva strelca sta bila lahko ranjena.

Dunaj 7. Včeraj je umrl tukaj general pehote Moric Perl.

Berolin 6. „Berliner Tageblatt“ poroča, da je italijanski poslanik na Dunaju vojvoda d' Avarna prosil, da se ga odpokliče.

Ogrska kriza.

Mad are strah o s Khuen Hedervaryem.

BUDIMPEŠTA 7. Lukacs se je podal danes na Danaj z namenom, da poroča vla-

darju jutri o svojih predlogih glede novega ministerstva.

Govori se, da predloži Lukacs največ osebe za 5 portfeljev. Drugi portfelji bi ostali pridržani politikom za takrat, ko bo položaj razjasnjen. Med strankami zbornice pa se opaža vedno bolj, da bodo tirale proti Lukacsu neizprano opozicijo. Posebno Košutova stranka se opaža kot neizpran protivnik Lukacsovega ministerstva. — Dela se na vse kriplje nato, da bi se preprečilo novemu ministertvu vsak vseh v zbornici.

Šrijo se tudi glasovi, da je Lukacsova misija le preteza, da bi se opravičilo pozneje dogodke. V dobro informiranih krogih se namreč trdi, da je imenovanje Lukacsovega ministerstva zadnji poskus za ustavno rešitev krize. Ako se Lukacsu ne posreči, da bi dosegel svoj namen, pride Khuen Hedervary, ki bo vladal nadalje ex. l. x., razpustil parlament ter razpisal nove volitve, katere bo vodil po metodi, ki mu je na Hrvaškem dobro služila preko dve desetletji. Ako bi bil imenovan Khuen-Hedervary, bi se opiral na narodnost, in on misli, da bi dobil na tak način s pomočjo Hrvatov, veliko večino v zbornici. —

Novi ministri.

BUDIMPEŠTA 7. „Pester Lloyd“ poroča, da je Lukacs že skoro zaključil pogajanja za sestavo ministerstva. Težave povzroča samo še imenovanje ministra za Hrvateko, kar je z ozirom na razmere, ki vladajo v deželi, vsesko vprašanje, katero rešiti je zelo težko. Lukacs da si je pridržal predsedstvo, finance in ministerstvo „a latera“. Ministerstvo notranjih del bo izročeno bržkone bivšemu drž. tajniku Hinku Jakoff-ju, ki bo vodil začasno bržkone tudi ministerstvo za uk in bogočastje. Graf Bela Szetereny bo imel ministerstvo trgovine in poljedelstvo.

Pravosodnim ministrom bo imenovan senatni predsednik najvišje sodnje Albert Varnik. Samuel Zizay, bivši sekocijski nadelnik v hovevdenem ministertvu bo imenovan hovevdenim ministrom. — Če bo jutri mogoče spopolniti še ministerstvo za Hrvateko, se ima smatrati ministerstvo za perfektno.

Kdaj bodo Jugoslovani zreli za trijalizem?

(Dopis s Kranjskega.)

Nekdanji dosmrtni sovražniki Srbi in Hrvati so se združili v koalicijski ki stoji sedaj, po dunajskem procesu, kristalno čista in trdna kakor jeklo pred svetom. Tej stranki se moramo tudi Slovenci pridružiti, ako nam je resno mari trijalizem, kajti obzorje hrvatskih „furtinašev“ sega le od Kulpe do Drave. Slovenci, pravoslavni in muhamedanski Bošnjaki obrnejo Slovence in Hrvatov takoj hrbet, ako bi nameravali ustanoviti trijalizem na tako enostranski podlagi.

Nameravani trijalizem pod hababurško diastizo se da izvršiti le na na podlagi koncilijantnosti. Zato pa moramo Jugoslovani obsojati vsak pretirani klerikalizem, naj si bode potem katoliški, pravoslavni ali islamski.

Tudi med pripravajočimi Slovenci mora nastati neki „modus vivendi“ in to bližanje je vendar lažje, nego je bilo med Hrvati in Srbi. — S. L. S. se je pred kratkim že sama izogibala nestrpnosti ter bila nekako pripravljena za skupno delo. Ali, kakor kaže,

policija, ki jima je takoj opustošila žepe v babilino korist. Dokler ni babica vsega zaigrala, je bila ves dan za kruperje in vsa vokzalno oblast priznana avtoriteta. Polagoma se je njena slava raznesla po vsem mestu. Vsi obiskovalci zdravilišča vseh narodnosti, navadni in najznamenitejši so hiteli gledat eno vieceille comtesse russe, tombée en enfance, ki je že zaigrala nekoliko milijonov!

Babici pa je kaj malo pomagalo, da so jo rešili dveh Poljačkov. Namesto njih se ji je takoj ponudil tretji Poljak, ki je že popolnoma čisto govoril ruščino, gizdalinsko oblečen, sicer podoben lakajju, z ogromnimi brki in s „honorom“. Tudi on je poljubljaj „stopki panski“ in „se stetil pod stopki panski“, toda napram okolič se je držal važno, postopal despotično; skratka, ni postal sluga, ampak gospodar babilin. Zdajpazdaj se je obračal k njej in jo zaklinjal z najhujšimi prisegami, da je on „najhonorovnejši pan“, in da ne vzame niti kopejke njenega denarja. Tako čisto je ponavljal svoja zaklinjanja, da je res babico ugnal v kozji rog in jo oplašil. Toda, ker je ta pan izpočetka nekoliko zboljšal igro in začel dobivati, ga niti babica sama ni mogla zapoditi. Čez uro sta se oba iz vokzala odgnana Poljačka zopet

znašla za babilinim stolom ter jej predlagala svoje usluge, bodisi da ju kam pošlje. Potapič se je zaklinjal, da jima je „honorovi pan“ pomežikoval in celo nekaj dajal v roke. Ker babica niti večerjala ni in ni skoro zapustila naslonjača, ji je res en Poljaček prav prišel, da je stekel v jedilnico vokzala ter ji prinesel čašo buljona, a zatem čaja. Sicer sta oba tekala. Ko pa so proti koncu dneva vsi uvideli, da zaigra poslednji bankovec, je stalo okoli stola kakih šest Poljačkov, kakor da so zrastle iz zemlje. Ko je babica izgubljala že zadnje novce, tedaj ne samo da je sploh niso ubogali, celo brigali se niso zanjo, se spenjali kar čez njo do mize, sami grabili denar, sami delali in stavili, se pripravili in kričali, govorili s „honorovim panom“ za „pani-brata“, a honorovi pan je sploh pozabil, da še babica sploh eksistuje. Celot tvež, ko se je babica, vse zaigra vsi vračala zvečer ob osmih v hotel, še tedaj se kake trije ali štirje Poljački niso mogli odločiti, da bi jo zapustili, in so tekli poleg naslonjača ter kričali na vse grlo in silno naglo, da jih je ona opeharila, da jim je še nekaj dolžna. Tako so prišli čisto do hotela, odkoder so jih slednjič šele z udarci zapodili. (Pride še.)

so neke vrste fanatiki, katerih niti dogodki 20. septembra niso spametovali, dobili krmilo v roke in ti hočejo vse uničiti, kar ne soglašajo popolnoma žojimi. To pa nikakor ne more biti dobro ne za slovenski narod in ne za jugoslovansko idejo. Vsaka stranka dosega več z zmernostjo in previdnostjo, nego s sovražstvom in brezobzirnostjo. Porabljam svoje sile, ne za uničevanje klerikalizma in liberalizma med nami, ampak za obrambo obmejnih Slovencev, ki so slasti ob Dravi v največji stiski.

Naravnost smešni so napadi na Ciril-Metodovo družbo, ki dela edino le za slovensko in katoliško stvar; saj ima celo nune na svojih zavodih. Vsakega, še tako strastnega zelca bi moralo veseliti, da takozvani brezverski liberalci toliko žrtvujejo za narodno-versko stvar. Ne nasprotovati, ampak posnemati jih je treba! V izgled so vsem mladim Slovincem.

Ustanovitev društva „Orlov“ in prizadevanje, da se mase naroda pridobijo za teološko, je hvaljevredna; obojati se pa mora hujkanje proti Sokolom ter pozivanje na nekako križarsko vojno proti hudobnim „liberalcem“. S takim početjem se temeljito izpodkopa sloga med Jugoslavlani. V posmeh smo tudi Lahom in Nemcem.

Ostudni so tudi napadi na posamične velezaslužne rojake, izlasti — ker so ti napadi večkrat neosnovani, navadno pa jako pretirani in zavisti. S takimi napadi ne izgublja le dotični list na ugledu, ampak tudi stranka, ki za listom stoji. Borimo se za načela, pustimo pa osebnosti pri miru! Saj popolnosti ne nabijamo nikjer med zemljami.

Prenehati mora tudi v naših časopisih takozvana „farska gonja“, kakor tudi napadi na učitelstvo. Neustojnost proti liberalcem je tudi največ kriva, da naša stvar tako malo napreduje po mestih in trgih na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. — Združimo se proti skupnemu sovražniku, ki je posebno v obmejnih deželah še jako močan! Združimo se pa tudi Slovenci v središču v skupno podporo obmejnim rojakom! Le s tako politiko moremo rešiti mali narod pred tujim navalom.

To so predpogoji sporazuma s ostalimi Jugoslavlani naše države. Naš zgled pa bo gotovo dobro vplival tudi na male stranke na Hrvaškem, v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini.

Videle bodo svojo rešitev v združenju s srbsko-hrvatsko koalicijo in s nami.

Potem pa se tudi vresničijo Vodnikove besede iz njegove „Ilirije ozivljene“: „Ilirija vstan! Svobodomosti tvoje napočil je dan.“

Roseggerjev sklad in Nemci v Reichu.

Znano je, da ima Roseggerjev sklad podpreti nemški Schulverein z dremi milijoni. Znano je, da je temu nemškemu agresivnemu društvu namen: raznarodovanje slov. dece v alpskih deželah.

Vendar ni Roseggerjev sklad našel v Nemčiji toliko podpore, kolikor se je moč nadejal. Nemčija je dala dosedaj samo 46.600 kron. Nekateri nemški listi so kar iz sebe radi te — kakor pravijo — malobrižnosti v Nemčiji za „sveto“ borbo v Avstriji ter poživljajo s patrijotičnim patosom Nemce v Reichu, naj prisikajo na pomoč Roseggerjevemu skladu, ker ta gre za „velikim narodnim ciljem“.

Kajti v podpiranju Roseggerjevega sklada ne vrše samo svoje dolžnosti nasproti nemškim bratom v Avstriji, ampak služijo interesom vsega Germanstva.

Ozrom na te pozive v nemških listih na prispevanje k Roseggerjevemu skladu pripominja reški „Novi list“ povsem umetno:

Ko smo čitali to, spomnili smo se priganjaj v Hrvatski, da... Ali pri nas niso mogli najti družega, nego po raznih plačanih agentih falsificiranih dokumentov, da so Hrvatje in Srbi dobivali pomoči od zunaj od soplemenjakov. Nemci pa delajo to, kakor vidimo, javno, ne da bi komu prihajalo na misel kako proganjanje ali zapiranje radi veleizdaje. Tudi mi ne zahtevamo, da bi se jih proganjalo; ali čudno je, da se proganjani radi veliko-arbatva ljudje, ki niso dali z ničemer povoda, da se jih radi tega zasleduje, pač pa da so splošno in ugledni oni, ki služijo pangermanizmu, ki je vse prej, nego na korist Avstrije. Saj Nemci iz Reicha, ko podpirajo Avstrijo in Nemce v njej, vedno iztičejo le koristi Reicha... Ali hoče Aehrenthal zapleniti one denarje, ki pridejo iz Reicha avstrijskim pangermanom na pomoč, kakor je dal n. pr. Reuch zapleniti denar za „Pokret“ in „Srbobrana“, ki sta ga prejela v poravnano škodo obtožencev in svoje, a ne od zunaj, ampak od rojstnih bratov v lastni domovini?!

Jugoslovanski minister.

Te dni je bil zagrebški „Obzor“ lanciral vest, da je bilo to mesto jugoslovanskega ministra ponudjeno drž. poslancu dru. La-

ginji, ali ta da je odklonil to čast, valed česar da bo jugoslovanskim ministrom imenovan dr. Ivčević, deželni glavar dalmatinski.

Ozirom na to vest prinaša zadnja „Naša Sloga“ nastopno izjavo:

„Na to „Obzorovo“ vest, lancirano v svet v ne vemo katero svrhu, smo pooblašteni iz aviti z najkompetentnejše strani, da gospod dr. Matko Laginja ni nihomur in nikjer izjavil, da bi odklonil čast jugoslovanskega ministra.“

Tega dementija v „Naši Slogi“ smo kar pričakovali, ker se nam je zdela ona vest v „Obzoru“ takoj neverjetna. Ali odkrito naj povemo tudi, da nas je vendar neprijetno dirnulo. Smatramo za svojo dolžnost, da se v interesu vsega slovanskega juga v monarhiji ponovno obrnemo do vse naše javnosti, a posebno še do našega novinstva, z nujnim pozivom, naj se, ko pišejo o tem vprašanju, zavedajo dejstva, da mora biti to za nas splošno in principijelno in kardinalno vprašanje, ne pa stvar kake stranke ali celo le kake osebe.

Za nas vseh mora biti za sedaj glavno, da to vprašanje, ki je bilo doslej mrtva točka, katere nikakor nismo mogli zginiti, spravimo v ospredje avktualnosti in da je v vsem svojim političnim vplivom tako rekoč se silo porinemo v vrsto tistih vprašanj, ki nujno zahtevajo svoje rešitve. Za nas mora biti prvo, da enkrat prebijemo tisti dunajski led, ki je doslej nam Jugoslavlancem neumljeno, tradicionalno in naravnost žaljivo zapiral pot do tudi nemanjega deleža na vladni oblasti, a za tem šle naj prihaja vprašanje osebe. Glavno je, da smo sploh zastopani v svetovladu krone, drugo podrejeno vprašanje je: — kdo o naj nas zastopa?!

Tudi v tem zadnjem pogledu so — in to je povsem naravno — različne želje, ki izvirajo ali iz političnega somišljenstva, ali iz posebnih lokalnih razmer, ali pa celo iz osebnih simpatij. Saj smo tudi mi sami ravno te dni izrazili neko tako željo. Ali jednega ne smemo in mora biti izključeno: da bi namreč v trenutkih, ko je vsaj nekoliko nade, da se to za naše narodne koristi, za našo politično pozicijo v državi, za naš ugled in tudi za naš gospodarski razvoj prevažno vprašanje vendar enkrat reši — tega, nemimo, ne sme biti, da bi izgravenjem jedne osebe proti drugi kvarili šanse — o čem ter dajali s tem neprijaznemu nam Dunaju izgovora, da more zopet mimo nas in preko nas! Mi n. pr. smo te dni pokazali na osebo, o kateri nam govori naše prepričanje, da bi bila po vseh svojih lastnostih — na kratko rečeno — uma in srca, znanja in takta, najprimernejša za to visoko nalogo. Ali ob enem smo izjavili, da je to le mnenje in da se ne bomo upicali, ako pa de izbira na kakega drugega moža v taboru Jugoslavlancov, samo da je pošteno naš jugoslovanski in da ga dičijo one sposobnosti, ki dajejo jamstvo, da bomo izdatno zastopani v svetovladu krone!

Prvo je, da zmagamo v principu — vprašanje osebe je za sedaj sekundarno. Zlastno bi bilo, ako bi radi osebnega vprašanja mi sami preprečili uveljavljenje principa, da tudinaš slovanski jug monarhije mora imeti svoj delež na vladni oblasti! Ta princip moramo dovesti do uveljavljenja! Osebe pa prihajajo in odhajajo!

Slovanske novice.

— Ruski poslanik v Carigradu, Čarikov, je vložil na Porti protest proti preganjanju pravoslavnega prebivalstva v Makedoniji.

— Danes je v „Narod. Domu“ Veliki Ciril-Metodov ples!

— Iz Petrograda se potrjuje vest, da boče ruska vlada ruski del otoka Sahalina prodati ali Japanu ali Zedinjenim severo-američkim državam.

— Bosanska ustava. Težak je bil nje porod. Z nekako gotovostjo se govori v političnih krogih, da se bosanska ustava proglašja takoj po zasedanju letošnjih delegacij, t. j. do 1. feb. t. l.

— Srbski vojaški atašeji bodo imenovani v Berlinu, Petrogradu, Londonu in Parizu. Dosedaj je Srbija imela vojne atašeje le na Dunaju, v Carigradu in v Sofiji.

—Z deželo prihaja letos premalo prispevkov za Ciril-metodov ples v prid slovenski šoli v Trstu. Upati je, da izidejo rodoljubi na dan — danes, ko bi ne smelo biti Slovence, ki bi ne bil žrtvoval svojo kronico za bodočnost našo na obalah Jadrana.

— Hrvatska socijalna demokracija je pristopila kot posebna skupina k mednarodni socijalni demokraciji, ki ima svoj sedež v Parizu in je poznana pod imenom „Internationale“. Dosedaj je bila Hrvatska zastopana v „Internationale“ skupno s Ogrsko, a ogrska skupina je Hrvatski odedila dva sedeža. Kot prva zastopnika Hrvatske v „Internationale“ sta Bukšeg in Korač. Tudi to je znak zmaganja idej narodne avtonomije.

— Iz Dalmacije poročajo, da je v Podgori blizu Makarske zgorela hiša slavnega hrvatskega rodoljuba Mihovila Pavlinovića. S hišo je izgorela tudi bogata Pavlinovića knjižnica, v kateri je gotovo bilo še rokopisov iz peresa dalmatinskega preporoditelja.

— „Narodni Listy“ so definitivno prešli v last delniške družbe z dr. om Kramarom na čelu. V vodenem članu objavlja novi lastniki največjega češkega dnevnika, da bodo doledni svobodni miselnim in narodnim idejam ustanovitelja „Narodnih Listov“, dr. a Gregra.

— Veliko skupščino priredijo te dni v Splitu vsi dalmatinski poslanci in drugi predstavitelji ekonomske Dalmacije, da bi definitivno kaj sklenili o dalmatinskem železniškem vprašanju.

Potrpežljivi čitatelj slovanskih novic naj ne pozabi, da se bo danes p'caslo in žrtvovalo v prid slovenskega šolstva v Trstu!

Za svobodo bratov Pribečevićev.

Glavni branitelj v zagrebškem „veleizdajalskem“ procesu, dr. Hinković, je vložil na „stol sedmorice“ prošnjo, da bi tudi brata Pribečević bila izpuščena na svobodo.

Računovo novinstvo mejem besni proti vsem: proti dužajskim sodnikom, proti hrvatskemu stolu sedmorice (hrvatsko najvišje sodišče), proti vsem, ki naveščajo pad Rauchove tiranje.

Dnevne vesti.

Pogreb Darinke Bogdanovićeve, ki se je vršil včeraj popoldne, je bil dokaz o velikem spoštovanju, ki jo uživati rodbini Truden-Bogdanovič med tržaškimi Slovani in tudi v neslovanskih krogih. V dolgem sprevodu, ki se je pomikal od hiše žalosti v ulici Sanitā, čez veliki trg in Corso do trga Goldoni, so bili zastopani vsi sloji tržaškega Slovanstva. Častno je bilo tudi število našega narodnega ženstva. Za kredo so stopali prvi od žalosti potrti g. soprog in brata pokojnice: gg. Ante in dr. Mihael Truden.

Na trga Goldoni se je spreved razpustil ter so sorodniki in bližnji znanci in prijatelji žalujočih rodbin poseli v kočije, da sprejmo pokojnico na pokopališče pri sv. Ani, kjer je avečnik v kapeli blagovolil truplo pokojnice. Po izvršenih obredih so ob velikem ganotju soproga in sorodnikov ter vidnem sočutju vseh vdeležancev položili zemске ostanke pokojnice k večnemu počitku.

V počaščenje spomina [pokojne Darinke Bogdanovićeve so darovali za žensko podružnico družbe sv. C. in M.: Makeo in Mary Antič 20 K, dr. Gustav Gregorin in R. a Gregorin 20 K, težaki tvrke Truden 20 K.

— Za možko podr. dr. sv. Cirila in Metoda: Perašek Vinko, Deisenberg Marko in Labić Fran po 10 K. Obrnel Agata 2 K. mornarsko društvo Jadran in ekspedicijsko podjetje 25 K.

V imenu rodbine: Ante Bogdanovič, Ante Truden, in dr. Miha Truden K 600, dr. Jos. Martinis K 10, za žensko podružnico družbe sv. C. in M. V isti namen daroval gosp. dr. Krstulović K 20. Denar hrani uprava.

V isti namen darovala družina Mankoč, ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda K 50.

V isti namen so darovali ravnatelj in uradniki odpremnega in komisijalnega društva „Balkan“ Trgovskemu izobr. društvu za šolo K 30, za kar se odbor najrajčnejše zahvaljuje.

V počaščenje spomina pokojne Darinke Bogdanovič sta darovala ženski podružnici družbe sv. C. in M.: Ema in Srečko Bartel K 20, obitelj Josip Machne K 20. — Denar hrani vratarica Nar. doma.

Slovenci in Slovenke! Pridite danes zvečer vsi na Ciril-Metodov ples! Začetek je točno ob 9. uri zvečer.

Za promet dalmatinskih vin. Prejeli smo od zanimane strani: Na novem pomolu Sanitā sezdajo se — kakor je znano — velika skladišča za promet z dalmatinskimi vini. V minolem letu je poklicala uprava javnih skladišč — mislimo — pet malih zanimanih trgovcev, a dne 20. minolega meseca poklicala jih je tudi tukajšnja trgovska zbornica, da bi deli ministerstvu trgovine svoje strokovno mnenje o načinu izgradbe omenjenih skladišč. Do tu vse dobro. Čudno je bilo pri tem samo to, da niti uprava javnih skladišč, niti trgovska zbornica nista smatrala potrebnim, da bi na ta posvetovanja pozvala tudi dalmatinske trgovce z vinom, ki bi prav za prav morali biti prvi poklicani, da se izjavijo o tej stvari. V Trstu je nad trideset Dalmatincev, ki prodajajo svoje vino na debelo, a dalmatinskih krčmarjev je do 120. Pri tem pa se ne sme pozabiti, da bodo skladišča (5800 m ³) na pomolu Sanitā posvečena skoro izključno za dalmatinska vina. In koga je poklicala na posvetovanje trgovska zbornica? Vseh, samo ne dalmatinskih vinotržcev! In to ni bilo le slučajno. To postopanje odkriva namene gotovih krogov, ki bodo sovražili naše

trgovce tudi tedaj, ko pojde za to, da se skladišča oddajo v najem. Čujemo, da se bo tudi v parlamentu govorilo o tej stvari. Res je potrebno dokazati neki gospodi, da se slavanofobstvom v trgovini v tem mestu ne daje več nič opraviti.

Razpis natečaja. Začetkom l. tečaja šolskega leta 1909/10 ima se podeliti jeden štipendij iz ustanove škofa dr. Jurija Dobrila v letnem znesku 200 K. Na uživanje tega štipendija so poklicani mladeniči slovanskih etarijev, ki so rojeni v zedinjeni škofiji tržaško-koperski in kateri obiskujejo kako državno gimnazijo avstrijsko-ogrsko monarhije.

Prednost imajo prosilci, kateri obiskujejo gimnazij, v katerem imajo večjo priliko popolnoma izobraziti se v maternem (hrvatskem ali slovenskem) jeziku.

Ako obstoji na takem gimnaziju pripravnica, imajo tudi učanci te pripravnice pravico do tega štipendija.

Ako bi ne bilo prosilcev slovanske narodnosti, podeli se štipendij tudi drugemu učencu tržaško-koperske škofije.

Uživanje štipendija traja do dovršitve študij vsehvi vse fakultete kakega o. kr. vsenčilišča.

Želja ustanovitelja je pa, da bi se mladeniči, kateri uživajo štipendij, posvetili duhovskemu stanu in služili v tržaško-koperski škofiji.

Prezentacijo za ta štipendij ima tržaško-koperski škofijaki ordinarijat, podeli ga pa o. kr. namestništvo v Trstu.

Prosilci imajo vložiti svoje prošnje do 15. januvarja 1910 potom predpostavljenege šolskega ravnateljstva na škofijaki ordinarijat v Trstu in priložiti prošnjam kratni, domovinski in ubožni list in šolski spričevali zadnjih dveh tečajev.

Jubilej češke „Matice šolske“. Kakor smo že omenili, stopila je ta rodoljubna šolska družba v 30. leto svojega delovanja. Minolo leto je bilo za Matico zelo povoljno, osobito se je z milijonom darilom uštrnila Maticina pozicija kakor nikoli dosedaj. S svojim obsežnim delovanjem na šolskem polju si je Matica pridobila vsestransko priznanje; ali priborila si je s tem tudi novih nasprotnikov. Vendar Matica zmaganostno napreduje. Tajna tega vsepa tiči v popolni zavesti o dolžnostih in odgovornosti Maticinega vodstva, vseh podružnic in členov, ter v požrtvovalnosti naroda češkega, ki ne pozna mej darežljivosti za narodne šole. Matica šolska za Čehe resnično upanje v boljšo bodočnost češkega naroda na domovinskih mejah.

Vedno ponavljamo: v zveledajmo se na Čehih!!! Danes posebej, ko nas mladina kliče na plemenito manifestacijo za Ciril-Metodove šole u Trstu.

Danas še dakle Hrvati i Slovenci v Trstu činom, plemenitim i rodoljubnim činom, dakazati, kako shvaćaju hrvatsko-slovensko bratstvo i uzajamnost. Neka danas zašute domoljubne fraze o velikoj domovini, o slobodnoj i ujedinjenoj Hrvatskoj. Riječ ima du brojke! Brojke, koje nam s svojom subparnošću moraju govoriti o načinu našega rada, o uspehu našeg nastojanja, o našoj zrelosti, političkoj i kulturnoj!

Poteži je danas posao, na koji nas zove omladina. Nije to ni prosjedna skupština, ni ulična manifestacija, ni komera, ni jubilejno slavlje. Omladina hoće danas od nas novaca. Omladina traži od nas sreštava za hrvatsku pučku školu u Trstu!

Na ždrijelo junak ko je! Približite se danas k oltaru domovine, vi svi Hrvati, sve vi Hrvatici! I svetim žarom u srcu položite na oltar svoj obol i rešite: za bolju budućnost moga naroda!

Ne pozivljemo vas dakle samo na ples. Današnji ples samo je sredstvo da polučimo veliku svrhu: školu. Hrvatsku školu u Trstu moraju zidati dakle ne samo oni, koji će dospjeti da se večeras naplešu, nego svi Hrvati u Trstu, koji hoće, da im se potomstvo ne potudjinti.

Novčane darove treba poslati blagajniku omladinskog odbora: g. Vladko Ternovec, „Jadranska banka“, Trst.

Ljudsko predavanje. Prihodnje predavanje se vrši v torek 11. t. m. v Sokolovi dvorani. Predava g. profesor dr. Iv. Mathar o predmetu: Præseren in ilirska ideja. Z ozirom na zanimivost tega predavanja, v katerem nam bo g. pradačavalj orisal ilirsko gibanje, ki je šlo za tem, združiti Jugoslavlance s pomočjo enotnega knjižarnega jezika, je priča-kovati obilna udeležba. — Odsek za ljudska predavanja.

Škrat je izšel in se dobiva v vseh tobakarnah.

Pezor! Gostilna Nar. del. org. v ulici Carradori ostane odprta danes, o priliki Ciril-Metodovega plesa, do 4. ure jutraj.

Razpis natečaja za dve doti ustanove Deseppi. Do 10. t. m. je razpisan natečaj za dve doti ustanove Deseppi, vsaka po 450 kron. — Doti sta namenjeni za 2 vbogi dekleti kat. vere, pripadajoči v Trst. Več je razvidno iz včerajšnjega uradnega lista.

Prebivalstvo Trsta. Glasom podatkov statističnega in anagrafičnega urada ima Trst sedaj 219.777 prebivalcev (nevestvi garnizije).

DANES, dne 8. januvarja, se bo vršil veliki Ciril - Metodijev ples.

Statistika s Proseka. Leta 1909 je bilo roj. 71 otrok — 34 moč. 37 žensk. spola. — Od teh pripada na vsa Prosek 47, in sicer 21 moč. 26 žensk. spola, na vsaj sežanskega okraja 24 roj. 13 moškega, 11 ženskega spola. Umrla pa je 33 oseb, 11 moč. 22 žensk. S Proseka je bilo 22 — 7 moč. 15 žensk. — Iz vsaj sežanskega okraja 11 mrljcev, 4 moč., 7 ženskega spola. — Porok 17.

Tržaška mala kronika.

Poskus samomora v cerkvi. — V čeraj zjutraj ob 10. uri je komisijonar g. Viktor Contento, star 42 let, stanujoč v ul. Foscolo štev. 32, vstopil v cerkev Sv. Antona novega. Molil je nekoliko časa pred enim stranski oltarjem in se potem z revolverjem ustrelil v levi del prsi. Na strel je nastala v cerkvi mala panika; nekatere gospe so padle v omlednico, drugi so pritekli k nevarščini, ki se je zgrudil na tla. Prihitel je tudi župnik mons. Pedersoli, ki ga je z ozirom na njegovo nevarno stanje del v sveto olje. — Med tem je prišla pomoč od zdravniške postaje, ki je Contenta spravila v bolnišnico.

Vzroki poskušene samomora so neznan.

Cerkev je bila takoj zaprta. Popoldne je bila od župnika blagoslovljena in zopet odprta občinstvu.

Nevarne pajacade irendentovskih monomanov. Kakor smo svoj čas povedali, je policija pri preiskavi v prodajalnici manufaktur-nega blaga, znanega irendentovca Ruggero Bernardino na Korzu našla v skrivališču glavne blagajne dva ravnocelna predmeta, navidezno bombe ali petarde. Nosila sta napis: „Ne prigrizati s plamenom!“ Bernardino, ki je povohal nevarnost, jo je pravočasno popihnil iz Trsta, predno bi ga mogli aretirati.

Omenjena dva nevarna predmeta so poslali na vojno ministerstvo, ki ju je dal preiskati od artilerijske sekcije, na to je tukajšnje deželno sodišče izdalo tiralnice za Bernardinom.

Proti aretiranim Nikolaju Quarantaotto, Brunu Ferluga, Marcelu Depaul in Juriju Ravalica — vsi so člani mazzinijanske „Associazione giovanile triestina“ — se je uveljavil kazensko postopanje; preiskavo vodi preiskovalni sodnik g. Spongia.

V kolikor smo proizvedli, so pri bližnjih preiskavah pri omenjenih aretirancih našli več vinjet s karikaturnimi cesarji in ključih Oberdanka, kakor tudi bogato korespondenco z najbolj znanimi irendentisti iz Italije. — „Piccolo“ je se-ve trdil, da so bile preiskave brezvrhne.

Goljuhva ob uba poroke. Na analogno ovadbo je bil včeraj aretirani agent Leopold D., star 19 let, iz Sežane, ki je neko Marijo Jerman pod obljubo, da jo poroči, okanil za 16 kron.

Koledar in vreme. — Danes: Severin opat — Jutri: 1 ned. po Razgl.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 6.° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno. Semtertja megleno. Hladni vetrovi. Zelo hladno.

Naše gledališče.

Jutri zvečer vprizori naše gledališče znano Davisovo veseligr

„KATAKOMBE“

Ta izborna komedija se igra povsod z velikim uspehom, tako pri nas pred poldrugim letom. V isti je avtor z neusahljivim humorjem in ob enem s perečim sarkazmom naslikal — štreberstvo.

Začeti od ekscelence ministra tja dol do priprostega uradniškega sluga je avtor s fino karakterizacijo in ob najbolj komičnih zapletkah narisal življenje v hramu Sv. Burakrije.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojani priredi v nedeljo, dne 16. t. m. v gled. dvorani konzumnega društva v Rojani, svoj prvi veliki koncert pod vodstvom gospoda pevovodje Emila Adamiča.

Opozarja se tem potom vse gg. pevke in pevci na pevke vaje, ki bodo v ponedeljek za možni in v tork za ženski zbor. V četrtek in soboto skupne vaje.

Glasbeno društvo „Trst“ naznanja svojim članom, da se bodo vršile odlej vaje po sledečem redu: ob torkih in petkih vaje za pevski zbor in vaje za tamburaški zbor ob četrtkih. Ponovno pozivljamo vse člene k množični udeležbi, da se pripravijo za skorajšnji nastop. Novi člani naj se nemudoma upišejo zato, da se pripravijo še do nastopa. Prepozno vpisanih se ne bo moglo za sedaj vjeti v obzir. Torej prva vaja je v tork in sicer pevaka.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri Sv. Jakobu bo imelo svoj letni občni zbor v nedeljo dne 23. jan. 1910 ob 4. uri pop. v društvenih prostorih ul. Montecchi 15. pritičje, z običajnim dnevnim redom. Naj nihče ne manjka.

Okoličani! Prihitite množično na današnje narodno slavlje: Ciril-Metodov ples, ki se vrši vseh prostorih „Narodnega Doma“ v Trstu.

Vzajemno društvo za zav. goveje živine v Škedenju, vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 16. januarja ob 4. uri pop. v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika za l. 1909. 4. Sprememba pravil. 5. Razno. 6. Volitev načelnika. — H kratu pozivljamo člane, naj plačajo zavarovalnino do 20. t. m.

Darovi.

Za Veliki Ciril-Metodov ples združene slovenske mladine so doposlali: gosp. Ivan in Milka Mankoč K 30. Ludvik Mahorčič veleposlanik v Sežani K 5. Josij Zibal gostilničar „Pri Francu“ ulica Ireneo della Croce K 6. Anton Petrič car. of. v Trstu 4 kron.

Vrlim darovateljem iskrena hvala. Nadaljne prispevke naj se izvoli pošiljati na Jadransko Banko v Trstu ali pa g. Vladku Ternovcu ul. Fontana 4. I.

Nadaljna darila za C. M. ples: G-dčca Abram 3 butelike močkata in 9 slikanih bralnih znamenj. Rodbina Bizjak iz Dornberga 4 butelike riling-a, g. Iva Mugerli 2 kročnika in dve škodelci, g. Slavica Bavdaž 1 buteljko vina, 2 škatli sardin, 2 paketa čokolade, g. Zinka Rybář 2 knjigi, 1 stenaki kročnik, 2 galanterijska predmeta. NN. 1 steklenico za vino in 6 kupic, Adamič: bomboniero, Vera Ponikvarjeva garnituro za žganje, gospa Antič Bonetti garnituro za sadje in posode za cvetlice, g. Klemenc 4 steklenice muškata in 2 steklenice burgundca, g. ca Milica Sedevič 1 pripravo za kadenje, gosp. Viktor Bohinec 12 kravat, 3 pare nogavic, 1 par naramnikov, 4 p. gumb za zaestnice, Melkijor Obersnu: 1 velik zaboj biškotov, Marija Furlan: 2 kroni, g. Angela Pehani 3 kraane vaze za cvetlice, Jug — trgovina pohištva krasno Ciril-Metodovo sliko, Ivan Čak 2 stekl. namiznega vina, g. Lenček 4 stekl. rilinga in 4 stekl. prosekarija.

Nadaljne darove vsprejemati gospe Zinka dr. Rybářeva in Ruža dr. Gregorinova.

Ker se ne more vdeležiti Ciril-Metodovega plesa, daruje gosp. Lovrenc Stramšjak od sv. Jakoba kron 3, njega soproga K 2. Denar hrani uprava.

Dramatičnemu društvu v Trstu daroval je gosp. Ivan Kokalj car. rev. K 6. Dijaški kuhinji v Trstu gosp. Anton Petrič car. of. v Trstu K 2. Denar hrani uprava.

Kot novoletni dar je poslal g. J. Malčič iz Pariza K 480 za moško podružnico sv. C. in M. Denar hrani uprava.

Knjževnost in umetnost.

Ljubljanski Zvon. Vsebinska januarake številke 1910. 1. Vojevalav Mole: Iz knjige: „Solace in ciprese“. Pismo, Michelangelova ciprese, Na Shelleyevem grobu, Pahe in Pan,

Broj 5820.

Oglas natječaja.

U smislu zaključka občinskega zastupstva u sjednici od 25. i 26. novembra 1909 razpisuje se ovime natječaj za mesto **drugog občinskega lječnika sa sjelom u Klani.** Godišnja plaća sa paušalom za konja ustanovljuje se na 3000 K izplativih u mjesečnim anticipatnim obrocima; osim toga primati će ustanoviti se imajuće pristojbe za lječničke posjete.

U okružje tog lječničkog mjesta spadati će porezne občine Klana, Lisac, Skalnica, Studena, Breza, in Rečina, a moguće uz posebnu plaću i dio občine Jelšane.

Lječnik biti će dužan držati farmaceutski ormar, besplatno lječiti posve siromašne bolesnike, dočim će mu putni trošak i liekovi istima biti izplaćeni iz občinske blagajne; i kao zdravstveni organ občine voditi zdravstveno uređivanje.

Službena pogodba sklopiti će se sa lječnikom iza imenovanja istoga.

Natjecatelji imaju podnesti podpisanom svoje molbe do 1. februara 1910, obloživ ih diplomom sveukupnog lječništva, svjedočkom o dosadanjem službovanju, o poznavanju hrvatskoga jezika i o svojem državljanstvu.

Občinsko poglavarstvo

KASTAV, dne 29. decembra 1910.

Načelnik:

JELUŠIĆ.

Izključno edini slovenski gostilničar ki toči najbolje vino!

Kdor gleda svoje zdravje, mora iti v gostilno

J. Leban, ul. Salice, Trst

pod stopnicami, kjer toči dobro vipavsko po 72-64 stotink liter. Istrsko po 64—56 stotink liter. Za obilen obisk se al. občinstvu priporoča J. LEBAN.

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANCKOV:** kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

A. Kapa R. Y. 122, 6-9 L. V.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh. Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskoti posebno za čaj; ima razne fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokante itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZ-PLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem **Vinko Škerk.**

Giovanni di Giov. Kanobel

Pošiljatve, komisije in zastopstva.

Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevajanje pohištva v mestu na vse kraje.

TRST, ulica Anastasio štv. 10, TRST
Telefon št. 2387.

Avt. civilni zemljemerec

Kristjan Pertot

Ima svojo pisarno v Trstu v ulici della Caserma štev. 5, II. nadstropje.

Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Za kratke prevode iz nemškega in italijanskega jezika v slovenski jezik in za dopisovanje v nemškem in slovenskem jeziku išče se oseba za pol ure na dan zvečer. Plača po dogovoru. Služba stalna. Oglašiti se je v Inzeratnem oddelku Edinosti od 5. do 7. ure zvečer.

Cepljena drevesca in trte vsake vrste ima na prodaj po nizki ceni „UZOR GOSPODARSTVO“ — Pazin — (Istra). 27

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma št. 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 1322

Ugodna prilika!

V veliki, fini žganjarni

na trgu pred Narodnim domom št. 1 (vagal ulice Ghega) je na razpolago VELIKI IZBOR

najfinejšega ruma

Asti Spumante, Refošk, zagrebški Polinkovac in Sokol. — Posebne vrste: Ruše po najzmernejših cenah.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zuscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Majcen Miloš ..

mizar - Trst - ulica Leo štev. 2

priporoča slavnemu občinstvu

svojo mizarnico.

Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom britke smrti naše predrage

DARINKE

kakor tudi za podarjene vence, za tolažilne obiske in obilno spremstvo k večnemu počitku, podpisani globoko ganjeni izrekati najiskrenejo zahvalo.

TRST, 7. januarja 1910.

Žalujoci rodbini:

Bogdanović in Truden.

Ob solnčnem zatonu, 2. Vojevalav Molé: Zimski dan, 3. Pastuskin: Zadnji listi, 4. Dr. Jos. Tominšek: Pisava krajinskih lastnih imen, (Konec prih.) 5. Vojevalav Molé: Umetnost in narava, 6. Dr. M. Murko: Knjiga o Stanku Vrazu, 7. Vladimir Levstik: Komandija, 8. Književno poročilo, 9. Umetniško poročilo, 10. Gledališče, 11. Glasba, 12. Slovstveni zapiski, 13. Razni zapiski.

Vesti iz Goriške.

Tržaško slovensko gledališče v Gorici. Goriški Slovenci pozdravljajo z veseljem gostovanje trž. slov. gledališča, ki se bo vršilo dne 8. t. m. v gledalištni dvorani "Trgov. doma". V Gorici vlada vseobčje napeto pričakovanje za primirje slavne Ibsenove drame "Nora", ki je za nas Goričane povsem nova. Zato je potrebno, da podamo nekoliko pojasnila k tej igri. Taka drama, kakor je Ibsenova "Nora", zahteva izrežbanih moči v pravem pomenu besede.

Nastopajoče osebe imajo ostro začrtane zlate. Pod navidezno veseljem se skrivata boleat in zatajevanje. To je drama egoizma, ki se skriva pod plaščem ljubezni, drama podobenega ala. Nora je mlada žena Helmerja, katerega ljubi z ono idealno ljubeznijo, ki stori vse, da si jo brani. Pripravljena je dati svoje življenje za svojega soprega, da mu brani čast, ako bi prišlo na dan, da je ponaredila očetov podpis, na podlagi katerega je dobila potrebne denarja za potovanje na jug, da je s tem rešila življenje svojemu bolnemu sopregu. Največja ljubezen in sreča jej je njala skozi osem let. V krogu moža je treh otročičev se je čutila naj srečnejše bitje na svetu. To srečno življenje jej je razdril Günther s svojo grozno, da jo ima v oblasti, ker je storila zločin. Ona ne more verjeti, da bi bilo to kaznjivo dejanje. Toda, ko je vprašala o tem svojega moža, je pričala o resničnosti Güntherjevih besedi. Odelej nima več miru; muči jo misel na moža in otroke, ki naj jih zapusti, predno njen mož prečita pismo, kjer mu Günther razlaga sleparijo, ki jo je storila njegova žena Nora. V tem obupnem stanju pleše tarantelo, z mislijo na smrt odhaja na maškarado, in vendar se kaže napram svojemu možu veselo in srečno, da si včas komaj zatajuje svoje grozno duševno stanje. — In predno si more skrivoma uničiti svoje življenje, jo je dohitel njen mož, ki je že prečital grozno novico Güntherjevo. Tu so se jej odprle oči, da je njen mož ni tako ljubil, kakor si je ona mislila in želela; izpregledala je, da je bila njemu več lastna sreča in čast, nego ljubezen do nje. Obraca se od njega in noče več živeti pod isto streho z njim, ki jej je očital najslabše in najhujše, da si je razvala le iz ljubezni do njega.

Helmer, mož Nore, je resna in mirna duša. Njegovo načelo je, da se vse zlo podeduje po prednikih in zato predhaja svoji ženi — ko je izredel za njen zločin — da je to svojstvo podedovala po predkih. In da bi od svojih potomcev odvrnil to nesrečo, jej prepoveduje, da bi še nadalje vrgala lastne otroke. Navidezno ljubezen izraža v besedah, ker jej obli ubija življenje in smrt; toda že pismo Güntherja ga je pokazalo v pravi luči: moža sebičnosti.

Dr. Rank je prijatelj obeh zakonitih ter mož, ki si že šteje dneve svojega življenja. Svojo bolezen je podedoval po svojem očetu, on dela pokoro za njegovo veselje in lahko miselno življenje. Toda tudi on bi tako rad živel in zato se težko ločuje od sveta.

Günther, tip moralno uničenega človeka, se hoče dvigniti iz blata in hoče živeti enako drugim meščanom. To svojo namero hoče uresničiti in ker ne more drugače, stori to z grozno Helmerju, da ga tako primili, da se dvigne z njegovo pomočjo. Toda, ko mu ga Lindenova ponudi svojo roko, tedaj je zadovoljen, kajti že to samo mu zadostuje za dosego svojega cilja. Le ga Lindenova ni predstavljala sebičnosti, kajti ona se je prvič omožila z bogatim možem, da je s tem po magala svojim staršem in drugič se udaja Güntherju, da ima nekoga, za kogar more živeti.

Drama je polna duševnih bojov; v njej se avlahtljajo ljubezen, obup in veselje v pretresljivih barvah.

Nadejati se je zbog tega, da goriško občinstvo ne zamudi redke prilike ki se mu bo odvila danes zvečer, da prihi v "Trgovski dom", da se navdije domače slovenske umetnosti in da pokaže, da je zrela tudi za igre take veličine kakor je ta slavna Ibsenova drama.

iz deželne službe. Pomaknjeni so: v IX pl. razred računski revisent Angelj Trojcar ter pis. oficijal Emil Marinig; v I. vrsto X. pl. razreda: računski oficijal Janko Tomaž Kalin ter pis. oficijal Karol Cigoj in Nikolaj Čali. Računskim oficijalom je imenovan asistent Viljem Klein.

iz Podgora. V nedeljo 2. t. m. smo imeli veselico otroških vrtcev v Podgori v dvorani g. Štefana Bregante. Veselica je izpadla prav dobro toliko glede proizvajanja, kolikor tudi v gnetnem pogledu. Posnetilo mnogo domačinov in inteligentov, tako da je bila dvorana želimo, naj bi se Podgorci vedno zanimali za naše šolske zavode, ker je za njihovo rešitev naše slov. mladine, po italijanski meji.

Podgora. V torek popoldan smo imeli pri učitelja tuk. pri-

pravice g. Justina, ki je umrl nagle smrti. Lahko rečemo, da takega pograba še ni videla naša Podgora. Udeležba je bila ogromna iz vasi in iz mesta. Udeležila so se razna društva z zastavami, in nešteti smo osem vencev. Prišli so ga. profesorji učiteljska z dijak, okr. šolski nadzor. g. Pinžger, uradniki tuk, tovarni, županstvo, deputacija deželnih uradnikov, duhovščina in učitelji iz okolice. Na pokopališču se govorilo ob odprtem grobu podgor. ki g. kurat Ciril Vuga.

Rejnik je bil obdvoje pošten mož, tibe naravi in dobra duša.

Sijajni pogreb je pričal, kako priljubljen je bil naš pok. Justn v vseh slojih našega kraja. Zato mu kličemo: L hka ti zemljica!

Mali oglasi.

Kapitalista z večjo svoto denarja se išče za neko velevalno podjetje. Ponudbe pod kifro "KAPITALIST" na Inzeratni oddelk Edinosti.

Dobra kuharica se ponuja ali k samemu gospodu ali pa k kakim mali družini. Naslov: ove Ins. odd. Edin. 27

Josip Štolfa mizarar, mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakršna mizararska dela.

Kontoristinja slovenka z lepo pi-avo se sprejmo takoj. Mesečna plača K 90 — Akceptirani gospodični se povrne vožnja III razreda do Praga. Ponudbe naj se pošiljajo na "Vydovo tovarno hranil" — Praga VIII.

Lepa soba elegantno opremljena, zračna in svetla (v novi hiši) s posebnim udomom, se takoj odda. Dobi se tudi dobra hrana. Vprašati: Via Giuseppe Parini št. 2 (II. nadst. levo.) 2380

GOSTILNA

"Andemo de Natal"

TRST, Belvedere št. 47
toči furlanska in dalmatinska vina, kakor tudi
L vrste Pontigamsko pivo vedno sveže
Domača kuhinja. Cene zmerno.

Specijal. gumij. predmetov

Elastične nogovce, kilni pasi, pasi, irigatorji, sponzorji, gumijeve rjube, cavi za vino, vodo in plin, ovata. — Prodaja in poprava gum. predmetov

Higijenični predmeti

CENE ZMERNE. CENE ZMERNE
Federico Steindler, Acquadotto 14.

Podpisani naznanjam slavn. občinstvu, da sem otvoril znano gostilno

"Pri Valentinu", Trst

Barriera vecchia št. 34.

Točil bom pristna vina. — Dobra domača kuhinja cenj gostom vedno na razpolago
Za obilen obisk se toplo priporoča
A. DEKLEVA.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8
Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd.

najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja **Pozor!**

Vina

štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajam. pristna
SIR-maslo! Žita-moka-olja itd.

AGRO-MERKUR preskrbi sploh vsako blago. AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše! Postrežba točna!
ZAHTEVAJTE PRAVILA, CENIKE! PONUJAJTE SVOJE PRIDELKE!

Tovarna cavi in cementnih plošč, teracov, betona in artifizijalnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst

ulica San Servolo št. 2 Telefon 21-42

Ernest Pegan, Trst

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in pre-
kajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salami. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.

Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vedno sveže DREHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz vipavske vinarke zadruge — ŠAMPANJEC. — DESERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDEK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

Zaloga cementa PORTLAND

hidravličnega apna, sadrovine in cementnih plošč

SILVIO MALOSSO

Trst, ulica dei Gelsi št. 3. Telefon 18-89.

Izvršuje vs. kovratna brušenja

Rodolfo Botteri

brusar, via Belvedere št. 26

Velika zaloga rezalnih predmetov, britev, škari, nožev vseh velikosti.

Vajenec, ki hodi po hišah, nosi darivo z mojim imenom.

izborno in očno po nizkih cenah

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pešene kave

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Scussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela: kakor n. pr. stavba, pomorska in obrtna. Poprave iz bandona cinka, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SEŠALKE PO NAROČILU. — Prodaja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin t. t. d. vse to po najnižjih cenah.

Podpisana priporoča svojo dobroznano gostilno

"Pri stari breskvi"

Belvedere št. 17, kjer tudi najboljše KRAŠKI TERAN, istrsko črno in vipavsko belo vino. Domača kuhinja. Postreže ob vsaki uri z mrazili in gorkimi jedmi. Postrežba točna. — Cene zmerno.

Za obilen obisk se priporoča udana

Josipina Fišer, gostilničarka.

Umetni : fotografični

pri sv. Jakabu - TRST. ateljé pri sv. Jakabu - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritličje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakatero fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnik sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. po 9. do 1. in od 3. do 6.

Giacomo Monaro

urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22

VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJZMERNEJŠIH CENAH.

Kupuje se zlato in srebro

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah

Trst, ulica Belvedere št. 19 in ulica del Bosco št. 14.

- Giulio Reddersen -

TRST, ulica Giosué Carducci št. 23

TELEFON št. 813

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Moderni, umetne roke in noge, berglje, kilni pasi, elastični pasi in nogovce, elektroterapijske priprave, aparati za inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurška zdravila. Potrebščine iz gumij in neoprednogo blaga.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST - ULICA FARNETO ŠT. 13

Specijaliteta: Biskotini Ob priliki prazn. "Vseh Svetih" — FAVE — 12 mandeljnov po K 2 40 333 kilogram. 222